Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזע בלאטס ערשיינט
דרייטאל וואכענטליך
מיטוואך, פרייטאג אונד שאנטאג
אונד קאסטט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהר-2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיר אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהר 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן יעדעז מאל
אבאנאירען:
בי דענ פאסטאמטערן.
שיקט דער פרענומעראנדאנ-פעריאן
בעגיננט מיט דעם עסטאנגע דעס
לעטזטן בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיסצנער בולווארנגאס 29,
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראנדאנ-
גאלדער צו זענדען בעליעבען.

Nr. 47, זעכצעהנטער יאהרגאנג. פעסט, מיטטוואך כה ניסן התרמ"ד. Pest, den 23. April 1884.

דר' קארל אטוואש

אין איינער וואהל-פערזאמלונג דער הייפטשטאדט

ווי האבען שאן אין פאריגער נוממער קורץ
גמעלדעט, האט דער הייפט-פערטהיידיגער אים
טאמ-עסלארער שווינדעל-פראצעסע, הערר דר'
קארל אטוואש, אין דער עליואבעטד-שטאדט,
דעם 7-טען בעצירק פאן בודא-פעסט, אלס
דעפוטירטען-קאנדידאט איינגעשטעללט וואורדע.
אם 20-טען דיעזעס, פאריגען זאנטאג, הויבט דער-
זעלבע דענן איך אין איינער צאהלריך בעזוכטען
וואהל-פערזאמלונג איינע מיט לעבהאפטעם
בייפאללע איינגענאממענע רעדע, דיא ווי אידרעס
הייפט-אנדאלטע נאך דער פאלגען לאסען: דיע-
זעלבע לייטעט:

„האכגעעהרטע פערזאמלונג! אבצוואר איך
הייטע מיינע פראגאמם-רעדע צו האלטען גערעכנע,
זא ערלאבטע איך עס דענאך פיר מיינע פפליכט,
מיך אין איינען וואהלען איבער דיא אבוואלטונ-
דען פערהעלטניססע צו אייסערן אונד וועגיג וואר-
טע איבער דיא צוקונפט צו זאגען. אין
צאהלרייכען וועהלערן זינד צוויפעל איינגעטרוכט
דאריבער, צו וועלכער פארטיא איך אים
נעכסטען דייכסטאג געהאריג ווערדע? פיר ווענ,
דיא מיך גענוא קענען, קאנן נאר קיין צווייפעל דא-
ריבער בעשטעהען, דאס איך אנהענגער דער
שטאאטס-רעכטליכען אפפאזיציאן, דאס הייסט:
דער „איסערסט לינקען", וואהר, בין אונד
בלייבען ווערדע; דאריבער ו

מאסען לאנערן איף דען דעכערן אונד אין דען שטראסען. אין דען גאַרטען בערעקט דער שנעע דיא בלוטהען, וועלכע ארן בעשערינט זינד. עס שנייט פאַרטוועהרענד; דיא קעלטע איזט זעהר עמפּפינדליך. – אויך אויס מינכען (באיערן) ווירד טעלעגראפירט: זיט דען לעטצטען 4 ביז 5 טאגען האבען זיך אין דען בעגאבבארטען אלפען. געבירגען אונגעהייערע שנעע-מאסען אנגעהייפט. דא דער שנעע אונגעטערבראכען פאַللט. זעלבסט דיא ווילדען טהיערע זוכען זיך פאַר דען אונגעהייערן שנעע-מאסען אין דיא טהעלער הינאב צו רעטטען. (דער רעגען, דער דעזער טאגע נעדערגעגאנגען, דירפטע האפפענטליך דער וויטטערונג אינע אנדערע וועגרונג געבען אונד אונס פאַר איינער פראסט-געפאהר בעוואהרען!)

* (דער ערסטע פרעסבורגער פיעד-מארקט) ווירד הייטע (מאָנטאג) אבגעהאלטען. אין דער מיטטוואך נוממער ווערדען ווייר דיא בערישט איבער בידע פיעד-מערקטע, דען וויינער אונד דען פרעסבורגער, פערפאפפענטליכען. אינדעם קאנגען ווירד שאן הייטע זאָפיעל מיטטהיילען, דאס בערישט אם 19-טען דעזעס 600 שטיק מאסט-אכסען, בעסטע פרימא-וואארע, אים אינגארישען שפרינגען-פאבריקען אין פרעסבורג אינגעטראפפען ווארען. אים גאנצען זינד אויס אינגארן אללין 1500 שטיק פיעה אנגעמעלדעט ווארדען. אובערדיעס ווערדען אויך אויס דער בוקאָוינא אונד אויס באהמען מעהרערע פיעה-מאסטער איף דעם פרעסבורגער מארקט ערשיענען. – דיא וויינער רינדערונג האט בערישט איינע דרוקענדע בעשטיממונג דער דאָרטיגען מארקט-אָרדנונג בעוויזיגט, דאָך איזט דעם הייטע צו שפעט, דא דיא אינגארישען פיעה-מאסטער אונד פיעה-הענדלער דען פרעסבורגער מארקט נוכ מעהר אים שטיכע לאסען וואללען. איבריגענס בריינגט דיא שטאדט פרעסבורג איהרע-זיטטן זעהר בעדייטענדע אפפער, אים דען נייען מארקט צום איפשוואונג צו בריינגען. זאָ האט זיא 5 טהוער-אָרטען, 9 מארקט-קאממיססערע אונד 6 פאליציסטען איף איינענע קאסטען אנגעשטעלט, אהנע הייפיר פאַן דען מארקט-בעזוכערן ארגענד איינע גבירה איינצוהעבען. אללעפאללס האט דיא אינגארן דורך איינען אינגעשיקטען שרייבען דער עס-טערדייטשען רעגערונג איינען גראסען פיעה-מארקט געוואנגען!

בריעפע דער רעדאקציאָן.

הערן ג. . . . . אין יאדוטען: איהרעם געהרטען וואנטשע זאָלל אלסבאלד נעגען געלייסטעט ווערדען; ווייל בישטען נור אים איין קליין וויינע געדיכט.

לאטטא-ציעהונג פאָם 19. אפריל 1884.

וויען	37	61	67	89	
גראץ	68	83	30	70	25
טעמעשוואר	49	38	78	21	29

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער-פריזע.

קאָרן (נייא) 7.70 8.25 גולד.

נערסטע, פוטטער-וואארע 6.75—7.— גולד.— מאלצ-וואארע 7,75—8.50 גולד.

קוקורוזן 6,15—6,30 גולד.

האפער (נייא) —7,40—7. גולד.

רעפס פער אונסס-פעסטמבער 1884 צו 13³ 13.75 גולד.

מעהל פריזע (פער 100 קילאָגראמם זאמטט זאק, פרייא אב פעסט:) נו׳ 0 : 18 גולד. — קר׳. נומ׳ 1 : 17 גולד. 50 קר׳, נו׳ 2 : 17 גול. — קר׳, נו׳ 3 : 16 גולד׳ 50 קר. נו׳ 4 : 15 גולד׳ 90 קר. נו׳ 5 : 15 גולד׳ — קר. נו׳ 6 14 גולד. 20 קר. נו׳ 7 : 13 גולד׳ 20 קר. נו׳ 8 : 12 גולד 20 קר. נו׳ 9 : 10 גולד. 60 קר. נו׳ 8/4 : 9 גולד׳ — קר׳ פינע קליע — 5. גולד. גראָבע קליע 4.60 גולד.

הילזע: פרוסטע: ערבסען אונגארישע 9,50—11 גול. לינזען 12—18 גול. פיאָלען גראָסע וויסע 9. — 10 גול. צווענצעל-באָהנען — 11—12 גול. ראָהע הירזע 7.20 גול. הירזע בריין 11.50—12, גול. מאָהן גרויער 27 גולד. בלויער 28—30 גולד. קיממעל 29 גולד. האנפזאמען 13,50—14 גול.

ווינקען 6,50—7.50 גולד. (אללעס פער 100 קילאָ.)

קארטאָפפעלן צו 2,40—2.50 גולד.

שפיריטוס. נייע מעטהאָדע, אים קלייגען – 29. אים גראָסען 28,50 גולד. אלטע מעטהאָדע - 33.—33.25 גול. אללעס פער 1000 לישער פערצענט.

צוועטשקען גמוס (לעקווער) 21—21'50 גול.

צוקער, האפפענאדע -.42—43 גולד.- מעליסע 39.50—40,75 גולד. וויינצעל-צוקער 43,50—44 גולד.

ווייניגשטיין 56—65 גול. פ׳ נאך קוואליטעט.

יכאל צו -.40 גולד. פערשטע.

רעפסקוכען 5,90 גולד.

אוישליט (חלב) 48.50—49 גולד.

פעטראלעאום 23—24'25 גולד.

שאפפעלל. אין פאָרע עייאָבע וואוידען 6000 שטיק פערשטעהענד נאמענען פערקויפט. אונד צוואר: דייטשוויאללעע -.—.— גולד, פער פאאר. — פערבישע 135—146 גול. טייקשע אונד מאצעראָנישע 38—40 גולד. פער 56 קילאָ. (אללעס פער 2 פערצענט ראבאטט)

לאמפפעלל: וועבענבירנע צו 80 גולד. פער 100 קילאָ.

לעדער: נעפאקטעס פפונדלעדער פאַן 24—28 ק׳ 166—170 גולד. איינאל פערזענטע טערצען פאַן 10—15 קילאָ 162—164 גולד. צווייטאל פערזענטע טערצען 16—18 קילאָ 164—166 גולד. אונד דריטאל פערזענטע טערצען 19 22 קילאָ 167 168 גולד. — אָבעראל לעדער: קוה-הייטע נעגערבטע 5 — 6 קילאָ 230—245 גול. נעצאָגענע 5—7 קילאָ 225—230 גולד.

קאלבפפעלל: נעגערבטע 6—9 קילאָ 345 - 380 גולד. בייגע 9—12 קילאָ 455—475 גולד.

הייטע פער 100 קילאָ, מאָקעגע אינגארישע אכסען-הייטע — קילאָ צו 100—112 גולד. — דעטטאָ קוה-הייטע — קילאָ 105 – 108 גולדען פער פאאר. – ראָההייטע 10.50—12. גולדען. — קאלב-פעללע אהנע קאָפּפּע 220—225 גולד׳ מיט קאָפּפּען.

שאפפוואָללע אין פאָרינער וואָכע וואר דאס נעשעפט שוואך, עס וואורדען 4500 מטרצ׳ פערקויפט אי׳צ׳ פאבריקסמעסינגעוואשענע וואָללע 190—210 גולד.

ווייעגער-פריזע.

ווייצען, פערקויפט וואורדען 25000 מעטערצ׳ פרייזע: אינגארישע-ווייצען 77—82-קילאָ 10.10 - 10,30 גול פער מעטערצענטנ.

קאָרן, אינגארישע 69—72-קילאָ 8.85 - 9,05 גולד׳ פער מטרצ׳.

נערסטע סלאוואָנישע 60—64-קילאָ —9.— 11,50 גולדען.

האפער אונגארישע 7.40 — 7.50 גולדען פער מעטער-צענטנער.

ווייצענמעהל, נו׳ 0: 19.50—20.50 גולד׳ נו׳ 1: —.19.50—19. גולד. נומ׳ 2: —.17.— —.18. גולדען. נו׳ 3: 16.25—17.25 גול׳ אללעס פער מטרצער.

קאָרנמעהל נו׳ 1: 15.25 16,25 גולד. נו׳ 2: 13.75—13.50 גולד׳ פער מטרצ.

פיר דיא רעדאקציאָן פעראנטוואָרטלך: מ׳ עהרענטהייל.

קאָנקורז.

מיט דעם 1-טען יולי דיעזעס יאהרעס איזט אן דער אָרטהאָראָקען איראעל, געמיינדע דעם טשעד-האטער בעצירקעס דיא שטעללע אינעס בעצירקס-ראבבינערס מיט דעם יאהרעס-געהאלטע פאַן 500 גולדען אונד נאטוראל-קוארטיער צו בעזעטצען. הערריזיף פעפלעקטיריינדע מיססען אונגארישע שטאאטסבירגער זין אונד האבען איהרע מיט דען נאָטהיגען דאָקומענטען (צייגנעסע פאַן דרייא ראבבינען אונד אין צייגנים איבער 4 גימנאזיאל-אָדער רעאל-קלאסען אָדער איינער בירגער-שולע) פערזעהענען געזוכע ביז צום 20-טען מאי אן דען בעצירקס-פאָרשטעהער, הערען לעאפאלד וואהל אין מאקראָנין, פאָסט אבאי-סעפש, איינצורייכען.

סעפש אם 15-טען אפריל 1884.

קאָנקורז.

אין דער יידישען אָרטהאָראָקסען-געמיינדע צו סאָרוואש איזט דיא שטעללע אינעס שמש, דער צוגלייך שוחט ובודק, קורא ובעל תפלה איזט, צו בעזעטצען. יאהרעס-געהאלט 250 גולד׳ פרייע וואָהנונג, שחיטה, מקוה אונד זאנסטיגע עמאָלומענטע. דעפלעקטאנטען, וועלכע מיט קבלת פאַן אָרטהאָראָקסען ראבבינען פערזעהען זינד, וואלען איהרע דיעסבעצילגען אפפערטע יע עהר אינזענדען. דעם אקצעפטירטען, דער זאָפאָרט זיינען פאָסטען אנצוטרעטען האט, ווערדען 15 גולדען איבערזידעלונגס-שפעזען פערגיטעט.

אינגאן שרעזינגער, פאָרשטעהער.

קורז-טאבעללע פאָם 19. אפריל

געלד-קורז	קר.	פר.
ולנער-אשיג	—	100
דוקאטען	5	73
פפעפרייס-אינגארישע 8 גולדען גאלד-		
שטק (20 פראנקס)	9	63
נאפאָלעאָנדאָר	9	60
דייטשע ריישסבאנקנאָטען	59	40
20 מארק-שטיקע	11	89
פאפיער-רובעל	1	24

לאזע.	קר.	פר.
1854-ער 4-פערצענטיגע שאפפאס-לאזע	—	124
1860-ער " " נאמזע	—	137
רעפפע " " האלבע	20	144
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	—	171
רעפפע " 50 "	—	171
לאמפע רוטענשילד		37
פיוקנלאזע	25	23
קרעדיט-לאזע	75	176
קלאר-לאזע צו 40 גולדען	25	40
ראָטהראָפפשע פפאר-פאָרע-לאזע	—	112
אינזבוכער לאזע	—	—
קעלקלייזשע לאזע צו 10 גולדען	50	19
ראָטהקרייץ לאזע " 20 "	50	17
אָפנער לאזע " 40 "	—	42
מאלזי לאזע " 40 "	25	37
יורזאלעם לאזע " 10 "	50	19
מאלם לאזע " 10 "	25	52
וואלבזבורגער לאזע " 20 "	60	21
פפ.-לעזנאים לאזע " 40 "	25	47

לאזע.	קר.	פר.
מאאנטלוים לאזע צו 20 גולד.		21 50
פרייפפטער לאזע " 100 "	—	126
רעפפע " 50 "	—	65
וואלדשטיין-לאזע " 20 "	28	50
ווינדישגרעץ " 20 "	37	75
אינגארישע-פרעפפען-לאזע צו 100 גולד.	116	25
פרייפפאל-לאזע	—	116
ווייגענלאזע.	127	30

ווערטה-פאפיערע	קר.	פר.
אינגארישע גאלדרענטע 6%	121	70
רעפפע " צו 4%	91	90
אינגארישע פאפיער-רענטע	8	45
אינגארישע גרונדענטלאפפונגען	100	75
פפפפפשער באנאפפאר	100	25
דונקענבוריגישע	99	75
גאלדישע	99	75
בוקאָוינא	—	97
אינגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	141	25
וויינענקענס-אנלעהענס-אבלאזונגס-שיינען	97	50
פפאנדבריעפע דער אינגארישען באנקע-		
קרעדיט צו 5 אינטערעסט פערצענט	—	100
דער אינגארישען דיפפאָזיטענקע באנק צו		
5½ פערצענט	101	50
דער אינגארישען אללגעמיינען באנקע-		
קרעדיט-אנשטאלט צו 5½ פערצענט	101	25
דער אפפ.-באהן	95	25
" נאָרד-אפפ.-באהן	—	147

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכטע	קוואליטעט פר. הקטאָליטער	פער 100 קילאָגראמם
קאָרן	— 70	8.05 - 8.35
נערסטע מאלץ	62	7.35 — 7.
" פוטטער	62	8.50— 7.75
האפער	40	7.20 - 6.85
קוקורוזן באנאפער	75	6 60— 6 55
אנדערע	73	6.75 6.65
הירזע	—	7 30— 6.90

מעהל נו׳ 0	וויצען	פער העקטאָליטער	9.92
	"	פריי-האוס	9 41
	"		6.53
	קוקורוזן		6 90
	נערסטע		—
	האפער		6.90
	"		
	רעפס		-.—
			-.—

זאָמ-מעהל			קר.	פר.
דער זאָק צו 100 קילאָגראמם מיט זאָק פייא באהן	נומפער	0	—	18
	"	1		17 50
	"	2		17
	"	3		16 50
	"	4		15 90
	"	5		15 20
	"	6		14 20
	"	7		13 20
	"	8		12 20
	"	9½		10 60
שפיריטוס: אלטע מעטהאָדע פערסטעק				32,75
" נייע " קאוטאָפפעל			—	29

וויינען (נייע)	קוואליטעט פר. הקטאָליטער	פער 100 קילאָגראמם
נאָרד-אינגארישער	75	.
"	76	9 20 — 9.25
"	77	9 25 — 9.30
"	78	9 35 - 9.40
"	79	9.45 — 9.50
"	80	9.55 — 9.60
"	81	.
פעסטער-באָרען	75	.
"	76	9.45 — 9.50
"	77	9.55 — 9.60
"	78	9.65 — 9.70
"	79	9 80 — 9.85
"	80	9 90 — 9.95
"	81	.
מהריס	75	.
"	76	9.55 — 9.60
"	77	9.65 — 9.70
"	78	9.75 — 9.80
"	79	9.85 — 9.90
"	80	9.95 - 10.—
"	81	.
הייסע-נבורגער	76	9.45 — 9.50
"	77	9.55 — 9.60
"	78	9.65 — 9.70
"	79	9.80 — 9. 5
"	80	9.90 — 9.95
"	81	.

Eigenthümer M. REIS. Verantwortlich für die Redaction: M. EHRENTHEIL. Budapest, 1884. Druck, v. Moritz Burian Waitznerboulevard.

• (פערא ונגליקטע יודענ-פאמיליע.) איס קאוואריז (ניטשאר קאמט.) ווידר בעריכטט: „אם 19טען דיזעס האט זיך דער אין שויער-ערדענגעדער פאלל ערייגנעט. אין דען נאכמיטטאגס-שטונדען ערשיענען געמליך ביים הויז זונן ווידשען גריפאנען נ י מ א נ שטייער-עסקיוטאדען, אים ביא דעמזעלבען פיר איינע ריקשטענדיגע שטייער-שולד איינע בפענדונג פאר-צוגעדמען. נימאנן אונד פריא לייסטעטען יעדאך דיזען שטייער-בעאמטען ווידערשטאנד. דיא שאנ-דארמען שטאכען נון מיט אהרעם געוועהרע נאך נימאנן, פריא נימאנן פאלל נון אהרערזייטס דיא שאנדארמען אים ווארט מיט צינגער-שטיכען בע-ווארפען האבען, ווענהאלב זיא פאן דיזען איינפאך גערעדגעשאפסען ווארדע. דאס אינגליק איזט אים זא הערצ-צערריסענדער, אלס 5 איינפערוואנדטע קינדער צוריקגעבליבען זינד, וועפאן דאס יינגסטע בלאס 2 מאנאטע אלט איזט.“ — אב נימאנן זעלבסט שויער פערוואנדעט אדער זאגאר געטאדטעט ווארדע, דאס לאסט זיך אים דעם בערכטט, דער צוערסט אין דעם אינגאריישען בלאטטע „מארגאר אללאס“ ערשיענען איזט, ניכט ערזעהען. דאפפענט-ליך ווידר אין דער אנגעלעגענהייט איינע שטרענגע אינטערזוכונג איינגעלייטעט ווערדען, עס איזט וועהל ניכט שטאטטהאפט, שטאמטס. אדער גערכטס-פערזאנען גגענאיבער ווידערשטאנד צו לייסטען; אללין נעמיס נאך ווייטר שטראפווידריגער איזט עס, איינער זאלכען ווידערוועטצלידכקייט ווענגן אנסט אינשולדיגע פערזאנען אינגאך גערערצישטעכען אדער גערערצישעסען. אין איינעם קאנשטטיציא-נעללען שטאאטע דיפען אמטס-פערזאנען אדער שאנדארמען ניכט זא ריקוויסטאראן מיט דען בירגערן פערפאהרען!

• (רוב מ א ר ד-פ ע ר ז ו ך אין א י נ ע ם יו ד ע ן.) איס אראד ווידר פאם 21-טען דיזעס פאלגענדעס בעריכטעט: דער בעשטעללטע אינער דיזענען געטרידע-פרמא, נאמענס אב-זעק פ א ל ל א ק, פפלעגט ערזען אמסטאג נאך דער איזענבאהן-שטאציאן מערערע יינגען געטרי-דע-איינקריפעס צו פאהרען. איין פאר-נעסטערן אבענדס ווארד ער איין דיזער איזענבאהן-שטאציאן, אלס ער אים הארד 9 אהר אבענדס פאם נאכט-מאהלע אין דינע דארט בעפינדליכע וואהנונג צו-ריקקעהרטע, ווארדע ער מיט מעסערן אונד אנ-זערגען שיפען דערארט צוגעריכטעט, דאס ער בעיוסטלאז צוזאמענשטרעצט. דיא רוב-מאר-דער נאהמען נון דעם אינגליקליכען דינע באאר-שאפט אים בעטראגע פאן 1900 גולדען ווע אונד מאכטען זיך זאראנן אללערדינג אים דעם שטרעב, דער שטאצאנס-שעף האטטע וואהל דיא הילפע-ריפע פאללאקס געהערט, ער וואללטע דען איין דעם אינגליקליכען צו הילפע אללען; דא יעדאך דיא רוב-מארדער גגענען איהן מעהרערע שטעס אבפערטען, מוסטע ער זיך צוריקצעהען. דיא פערלעטצונגען פאללאקס זינד שווערלידן. דיא מוטהמאסליכען טהעטער זינד בעריכט איינגעפאנגען; עס זינד דיעס איינגעבאהן-ארבייטער. בזהער וואללטען זיא עדאך אהר פערברעכען ניכט איינגעשטעהען. דיא אינ-טערזוכונג ווירד מיט גראסעם אייפער פארטגע-זעטצט. (אללגעפאללס זאללטע הערר פאללאק אין צוקונפט ניכט יעדען אמסטאג, זאגדערן שאן פריי-טאג צו פאהרען!)

• (זעלבסט-מארד-פערזוך אינעם יידישען מעדכענס.) איס גיריכטהאוא ווידר דעם „ערזעטצטעש“ געמעלדעט: „גראסעס איפזעהען ערריגט אין אללען קרייזען אינ-זערער שטאדט דער זעלבסט-מארד-פערזוך. דען דיא יינגעדליכע אונד שאנע טאכטער דעס יידישען גאסטהויזבעזיטצערס יי י י י נ ע ר אם פאם-רינגען אמסטאג נאכמיטטאגס בעגאנגען האט. דאס קינד 17 אהרע אלטע, בליהענדע מעדכען, ווענדעס זיך ע דורך הישערע לעבענס. לוסט אונד פרייא לוינג זיך איסטיריגטע, נאהם נעמליך אם ער-וועכטען טאגע אין באד אונד שנישט זיך דאזעלבסט מיטטעלס איינעס ראזיר-מעסערס דיא אדערן איף. אלס דער טאד עדאך ניכט זאפליך איינטרעטען וואללטע, דא שטרעצטע דאס אינגליקליכע מעדכען פאם באדע-צימער איף דען גאנג הינס, אים איינע פלינטע צו ערגרייפען, דיא דארט עבען אן דער וואנד הינג. דיא דיענערשאפט דעס באדע-הויזעס מערקטע עדאך גליקליכערוייזע נאך רעכט-צייטיג דאס וואהנזיגע פאר-האבען דעס מעדכענס. מאן ענטרס אידר שנעלל דיא פלינטע, פערבאנד אידרע ווארדע אונד אבערפיהרטע זיא אן דיא וואהנונג אידרער עלטערן, וא זיא נון לעבענסגע-פערהלך קראנק דאנידערליגען.“ — (עס צייט דעם לידער פאן אינער גגעפערהליכען קראנקהייט אינזערער צייט, דאס מאן זא לייכט צור מארד-וואפפע גריפפט, אים זיך פאן דעם לעבען גגעוואר-דענען לעבען צו בעגעהען. דיענע ערשטערקלערונ-גען דאס הערשטע אינדעם בזהער צימליכ גוט אונטער דער לייטונגען ווענד דער הופטשטאדט. דאס אבער איך אין יינעם יידישען מעדכען אין אינער פראיינג שטאדט שאן פאן דיעזער קראנ-הייט ערגרייפפען ווארדע — דאס איזט גגעוים דאפ-פעלט בערדיגלך! עס אללטען אללע מטעטל דער ערצ ע ה ו נ ג אויפגגאבען ווערדען, אים דיעזען שטערפליכען לייבטזען ביא דער יינגד גרינדליך צום שווינדען צו ברינגען!)

• (שטרעפלינגע-אויפהר אין אינער קירכע.) דעם „עפעטר ל.“ ווירד גגעמעלדעט: דיא שטרעפלינגע אין נאר-ט ען (אבער-עסטערייך) וואהען מיט דער קאסט אונד בעהאנדלונג אינצופיעדען, ווענהאלב זיא איינען אויפזיכט שטרעפען וואללטען, שאן אם זאמס-טאג האטטע דיא שטראפהויז-דירעקציאן דאפאן קענטניס ערלאנגט, אונד ווייל מאן וואוסטע, דאס דער אויפזיכט אין דער „שטראפהויז-קירכע“ צום אויסבריכע קאממען זאללטע, ווער אם זאנטאג ווערענד דעס פאר-מיטטעגגענגען געבעטעס דאס מי-לטער אים ערסטען שטאקווערק אויפגעשטעללט. דיא שטרעפלינגע פערבליבען, דא זיא דיעזע פאר-בערייטונגען זאהען, ווערענד דעס פאר-מיטטאגס רוהיג; זיא וואללטען אידרען פאלאן ווערענד דעס נאכמיטטאג-גגעבעטעס אויפזיהען, ביא דעם צווייטען גגעבעטע ערהאב זיך פלאטצלך אינער דער שטרעפלינגע, אין אלס באוארטונ בעקאנגטער טראלער, שואנג זיינע מיטצע אונד ריעף: „גליינ-הייט אונד פרייהייט!“ שטעט קאנגס לאנגזאהען!“ — דארויף שטרמטע אללעס גגעגען דען אלטאר, זא דאס דער פפארער גגעוואנגען וואר, זיך צו פלוכ-טען. נון בעגאנן צוערסט אינע באלגעריא צווישען דען שטרעפלינגען אונד דער הייזוואכע, ווערד לעטצ-מערע ניכט שטארק גגענג וואר. דא ערוואכנ זיך דער דענסטהאבענדע פפפיציר מיט גגעקטעס ווענדעל דען אינגאנג אין דא קירכע, הויב מיט דעם: זעלבען אים זיך, אונד אייף זיין קאממאנדא: „מיט דען וופפען אנגרייפען!“ ריקטע דאס מיליטער מיט גגעפעללטעס באיאנעטע אין דיא קירכע אין, צאהל-ווייכע פערוואנדטגגען וואהרען דיא פאלגע דעס אנ-גריפפס. מעהר אלס ציואנציג שטרעפלינגע וואר-דען פערוואונדעט, זיבען ביז אכט אבער זעהר שווער: לעטצטערע וואהרען אונס שפטאל אבער-טראגען. דיא „שטראפהויז-קירכע“ וואר מיט בלוט אבערשטראמט. נאכמיטטאגס וואר דיא אדדונג ווידער הערגעשטעללט.

• (אונזער קראנגרינצגע-פאאר.) בעפינדעט זיך נאך איממער אין קאנ-סטאנטאפעל, וא דאזעלבע פאר-טוויהרענד מיט דער אללערהאכסטען אויפמערקזאמ בעהאנדעלט ווירד. איינע קאנסטאנטינאפעלער דעפעשע פאם 22-טען דיעזעס מעלדעט: אלס קראנפרינץ רודאלף גגעסטערן אבענדס פאן אינער שפאציר-פאהרט צוריקגעקעהרט, פאנד ער אין זיינען גגעמאכטען אללער-לייא גגעשענקע אויפגעבריכטע; נאמענטליך קאסט-באריע וופפען, טעפפיכע, טאבאק אונד ציגארעט-טען. דיא קראנפרינגעסען פאנד פאר אין פאכט-פאללעס דיארעס אין אללד גגעפאסט זעהר קאסט-באריע בריללאנטען אונד אין דער מיטטע אינען

• (שטרעפלינגע-אויפהר אין אינער קירכע.) דעם „עפעטר ל.“ ווירד גגעמעלדעט: דיא שטרעפלינגע אין נאר-ט ען (אבער-עסטערייך) וואהען מיט דער קאסט אונד בעהאנדלונג אינצופיעדען, ווענהאלב זיא אינען אויפזיכט שטרעפען וואללטען, שאן אם זאמס-טאג האטטע דיא שטראפהויז-דירעקציאן דאפאן קענטניס ערלאנגט, אונד ווייל מאן וואוסטע, דאס דער אויפזיכט אין דער „שטראפהויז-קירכע“ צום אויסבריכע קאממען זאללטע, ווער אם זאנטאג ווערענד דעס פאר-מיטטעגגענגען געבעטעס דאס מי-לטער אים ערסטען שטאקווערק אויפגעשטעללט. דיא שטרעפלינגע פערבליבען, דא זיא דיעזע פאר-בערייטונגען זאהען, ווערענד דעס פאר-מיטטאגס רוהיג; זיא וואללטען אידרען פאלאן ווערענד דעס נאכמיטטאג-גגעבעטעס אויפזיהען, ביא דעם צווייטען גגעבעטע ערהאב זיך פלאטצלך אינער דער שטרעפלינגע, אין אלס באוארטונ בעקאנגטער טראלער, שואנג זיינע מיטצע אונד ריעף: „גליינ-הייט אונד פרייהייט!“ שטעט קאנגס לאנגזאהען!“ — דארויף שטרמטע אללעס גגעגען דען אלטאר, זא דאס דער פפארער גגעוואנגען וואר, זיך צו פלוכ-טען. נון בעגאנן צוערסט אינע באלגעריא צווישען דען שטרעפלינגען אונד דער הייזוואכע, ווערד לעטצ-מערע ניכט שטארק גגענג וואר. דא ערוואכנ זיך דער דענסטהאבענדע פפפיציר מיט גגעקטעס ווענדעל דען אינגאנג אין דא קירכע, הויב מיט דעם: זעלבען אים זיך, אונד אייף זיין קאממאנדא: „מיט דען וופפען אנגרייפען!“ ריקטע דאס מיליטער מיט גגעפעללטעס באיאנעטע אין דיא קירכע אין, צאהל-ווייכע פערוואונדטגגען וואהרען דיא פאלגע דעס אנ-גריפפס. מעהר אלס ציואנציג שטרעפלינגע וואר-דען פערוואונדעט, זיבען ביז אכט אבער זעהר שווער: לעטצטערע וואהרען אונס שפטאל אבער-טראגען. דיא „שטראפהויז-קירכע“ וואר מיט בלוט אבערשטראמט. נאכמיטטאגס וואר דיא אדדונג ווידער הערגעשטעללט.

• (אונזער קראנגרינצגע-פאאר.) בעפינדעט זיך נאך איממער אין קאנ-סטאנטאפעל, וא דאזעלבע פאר-טוויהרענד מיט דער אללערהאכסטען אויפמערקזאמ בעהאנדעלט ווירד. איינע קאנסטאנטינאפעלער דעפעשע פאם 22-טען דיעזעס מעלדעט: אלס קראנפרינץ רודאלף גגעסטערן אבענדס פאן אינער שפאציר-פאהרט צוריקגעקעהרט, פאנד ער אין זיינען גגעמאכטען אללער-לייא גגעשענקע אויפגעבריכטע; נאמענטליך קאסט-באריע וופפען, טעפפיכע, טאבאק אונד ציגארעט-טען. דיא קראנפרינגעסען פאנד פאר אין פאכט-פאללעס דיארעס אין אללד גגעפאסט זעהר קאסט-באריע בריללאנטען אונד אין דער מיטטע אינען

ריזע פאללאקס געהערט, ער וואללטע דען איף דעם אינגליקליכען צו הילפע אללען; דא יעדאך דיא רוב-מארדער גגענען איהן מעהרערע שטעס אבפערטען, מוסטע ער זיך צוריקצעהען. דיא פערלעטצונגען פאללאקס זינד שווערלידן. דיא מוטהמאסליכען טהעטער זינד בעריכט איינגעפאנגען; עס זינד דיעס איינגעבאהן-ארבייטער. בזהער וואללטען זיא עדאך אהר פערברעכען ניכט איינגעשטעהען. דיא אינ-טערזוכונג ווירד מיט גראסעם אייפער פארטגע-זעטצט. (אללגעפאללס זאללטע הערר פאללאק אין צוקונפט ניכט יעדען אמסטאג, זאגדערן שאן פריי-טאג צו פאהרען!)

• (זעלבסט-מארד-פערזוך אינעם יידישען מעדכענס.) איס גיריכטהאוא ווידר דעם „ערזעטצטעש“ געמעלדעט: „גראסעס איפזעהען ערריגט אין אללען קרייזען אינ-זערער שטאדט דער זעלבסט-מארד-פערזוך. דען דיא יינגעדליכע אונד שאנע טאכטער דעס יידישען גאסטהויזבעזיטצערס יי י י י נ ע ר אם פאם-רינגען אמסטאג נאכמיטטאגס בעגאנגען האט. דאס קינד 17 אהרע אלטע, בליהענדע מעדכען, ווענדעס זיך ע דורך הישערע לעבענס. לוסט אונד פרייהייט לוינג זיך איסטיריגטע, נאהם נעמליך אם ער-וועכטען טאגע אין באד אונד שנישט זיך דאזעלבסט מיטטעלס איינעס ראזיר-מעסערס דיא אדערן איף. אלס דער טאד עדאך ניכט זאפליך איינטרעטען וואללטע, דא שטרעצטע דאס אינגליקליכע מעדכען פאם באדע-צימער איף דען גאנג הינס, אים איינע פלינטע צו ערגרייפען, דיא דארט עבען אן דער וואנד הינג. דיא דיענערשאפט דעס באדע-הויזעס מערקטע עדאך גליקליכערוייזע נאך רעכט-צייטיג דאס וואהנזיגע פאר-האבען דעס מעדכענס. מאן ענטרס אידר שנעלל דיא פלינטע, פערבאנד אידרע ווארדע אונד אבערפיהרטע זיא אן דיא וואהנונג אידרער עלטערן, וא זיא נון לעבענסגע-פערהלך קראנק דאנידערליגען.“ — (עס צייט דעם לידער פאן אינער גגעפערהליכען קראנקהייט אינזערער צייט, דאס מאן זא לייכט צור מארד-וואפפע גריפפט, אים זיך פאן דעם לעבען גגעוואר-דענען לעבען צו בעגעהען. דיענע ערשטערקלערונ-גען דאס הערשטע אינדעם בזהער צימליכ גוט אונטער דער לייטונגען ווענד דער הופטשטאדט. דאס אבער איך אין יינעם יידישען מעדכען אין אינער פראיינג שטאדט שאן פאן דיעזער קראנק-הייט ערגרייפפען ווארדע — דאס איזט גגעוים דאפ-פעלט בערדיגלך! עס אללטען אללע מטעטל דער ערצ ע ה ו נ ג אויפגגאבען ווערדען, אים דיעזען שטערפליכען לייבטזען ביא דער יינגד גרינדליך צום שווינדען צו ברינגען!)

בעשטוגג זיינער גאנגען קראפט דורך דיא מאסס דרעגגטע אונד פאר-שאללטע, אים פערשטעקקונ צו האלען. יבעלטען דיא לייטע איף, איינער פאן דאקטאר שטראפפס פיינדען ריף: „איך האבע עס איף יא גגעזאגט; דיא דיר-פען אונס נכטס שטען, ווענן עס איכער דיא יידען נעהט.“

שאן האטטע דער שויאיע מיט פאנטאסטישען בע-ווענגגען דאס הויז גגעריינגט, אין וועלכעם דאס בייסטע-מערכען זיך בעפאנד. דיער דרעגגטע זיך נון דער הופע אין דינסטס גגערעגגט אונד ערפאללט מיט יינעם גגעשריא דיא לופט, דאס אן פעולען פענסטערן דעס גגעסכנעס עגגס. ווענגגט בלייבט גגעריכטער ערשיענען. נעגגען אללע פענסטער ערהאבען דיא מאבענדען מענגער אידרע פייסטע, אונד צו דער וואהנונג אסוואלדס וואנדטען זיא ווייס ט ע דראהטונ-גען עגגאר.

אבען וואר דיא פיידע איכער דען בעזוך דער שאנען מאטהילדע איממער נאך צו נאהע, אלס דאס דיא אנגעהיג-ונג דעס פאבעלס וואפפע בעמערקט ווארדען ווערע. מא-טהילדע האטטע דעס קלייגען ווענפיער אללערליא שפיעל-צייג מישגעבראכט, אונד דאס בלאסטע קינד אינשלאפ אין ווענגס בעטטכען מיט אייגער ווייטען אומארמונג דאס פפערד-כען, דען נוטטע-באלל אונד בלי-וואלדאטען, וועלכע דיא נוטע מאטהילדע אוהם גגעבראכט. אסוואלד שאאוד מיט שטאלצער פיידע דאנעבען אונד מיינטע, דיא פיידע אינגס וואלכען קונדעס ווערע פיי ידען אנדערען אלס פיר פיילען מאטהילדע שאן צו פיעל דעס דאנקעס. דיאראטהע אבער שפרודעלטע נור זא הערפאר, וואס דיא אין לאנגען וואכען אונד מאנאטען דעס גגעדיגען פיילען צו זאגען זיך פאר-נאמטען האטטע.

„דיא עדדע דאס אידע פלאנע-נייטטער אייטגעאנדס ווידער מיך! דיא נאטטס-קינדע אבער קענגען קיינע פיכטס הערען, אידר הונדע! דיא, הייליגע נאטטס, בעשטעט מיך דאר!“ —

מאטהילדע שטאנד ווא פערשטיינדס אין דעם אייס-וחר. דא פלאג שאן דער צווייטע שטען גגעגען דיא מיטע דעס הויזעס, אין דרייטטער אונד פיערטער פאלנטע, שאן קלייטטען דיא שטיבען, אין שטען טראט דאס פעטטער-קיינען, אונד דיא נאלאס-שפלייטטער פלאגען ווייס אומהער.

דא פאטטע זיך מאטהילדע אונד זאגטע מיט נידע-דער האטטס:

„מאגען דיא דאס קינד אין דיא הונטערשטע ב י י ד ע! לאטטען דיא מיך דיער אללין; דיא לייטע גלי-בען, איך ווייא אים גגעפאהר, איך ווערדע מיך בייס פ ע נ ס ט ע ר צייגען!“

דאראטהע אילטע ווייגגער אונד שרייגגער מיט דעם קינדע הונדס, אסוואלד אבער שיטטס מיט האך ערהאבע-נעס קאפפע דעס מערכען פאראן, דאס זיך ווחיל דעס פענס-טער גגעריטטע.

איף דער שטראסע — עס וואר קיים איינע מינוטע פערגגאנגען, ווידדעס דער הופע דאס הויז ערריינס האטטע — ליפפען פאן אללען ווייטען גגיינגיגע הערבייא. דאך גגי-דיא פיינדע שטראפפס אונד דיא יאהרען ארבייטער בע-טהיליגטען זיך אן דעם קראוואלל. שטראפפ ליעף מיטטען אונטער דען לייטען הין אונד הער — אונד דיעף באלד דעם, באלד יענעס איינגיג וואכטע צו.

(פאטטעטונג פאלגט.)

פלאטצלך האכטען דער שווערד איף אונד דיא. מתנא עיבליכטט, דער לערם פאן דער שטראסע האטטע פאר אידרעס הויזע גגענאמטען אונד . . . וואס וואר דאס? „מ א ד ד ע ן יו ד ע ן!“ נעדרע מיט דעם שנידדע! דאטטע מאן דייטליך אים דעם גגעפאנג הער-איפשאללען.

אונד אין דעמזעלבען איינגבליקע שטיצטע פאטיזל ש א פ פ מ אטהילדע דיא מיטטפע העיזע, ער האטטע ענגען דאס הויז פעללאפטען וואללען, אלס דיא מאדד-בדע-נער הערא-אנגטען אונד איהן צוואנגען, צוריקצוקעהרען.

„יעה! (שריע פאטיזל איין איכער דאס אנדערע מאל) „איך בין גגעפאנגען, איך בין פערבראנגט, איך בין גג-שפיטפט! פאלאציא! — ווייסט דוא, ווענהאלב דיא קאפ-מען? דיא וואנען, דיא האטטס דאס פייליין ה ו ע ר אים, גגעבראכט! —“

בעפאר נאך יגאמער ווייטער פראגען קאנגטע, שטיר-טע פאטיזל אין יין צימטער אונד דרעהטע צווייא מאל דען שליסטעל אים. מאן הארטע נאך, וויא ער קיטטען אונד קאפטען פערשאך אונד ווייגגער הערבייא פאלטען (תחלים) צו יינגען בעגאנן.

דא פלאג דער ערטטע פפלאטטער-שטיין שווער גג-גען דיא וואנד, דאסס דאס הויז ערבעבטע. „הער גאטט!“ שריע דיא הערבייא, שטיצטע אס בעטטס דעס קינדעס גגיג-דער אונד אינגס אונדערען אלס פיר פיילען מאטהילדע שאן צו פיעל דעס דאנקעס. דיאראטהע אבער שפרודעלטע נור זא הערפאר, וואס דיא אין לאנגען וואכען אונד מאנאטען דעס גגעדיגען פיילען צו זאגען זיך פאר-נאמטען האטטע.

בעשטוגג זיינער גאנגען קראפט דורך דיא מאסס דרעגגטע אונד פאר-שאללטע, אים פערשטעקקונ צו האלען. יבעלטען דיא לייטע איף, איינער פאן דאקטאר שטראפפס פיינדען ריף: „איך האבע עס איף יא גגעזאגט; דיא דיר-פען אונס נכטס שטען, ווענן עס איכער דיא יידען נעהט.“

שאן האטטע דער שויאיע מיט פאנטאסטישען בע-ווענגגען דאס הויז גגעריינגט, אין וועלכעם דאס בייסטע-מערכען זיך בעפאנד. דיער דרעגגטע זיך נון דער הופע אין דינסטס גגערעגגט אונד ערפאללט מיט יינעם גגעשריא דיא לופט, דאס אן פעולען פענסטערן דעס גגעסכנעס עגגס. ווענגגט בלייבט גגעריכטער ערשיענען. נעגגען אללע פענסטער ערהאבען דיא מאבענדען מענגער אידרע פייסטע, אונד צו דער וואהנונג אסוואלדס וואנדטען דיא ווייס ט ע דראהטונ-גען עגגאר.

אבען וואר דיא פיידע איכער דען בעזוך דער שאנען מאטהילדע איממער נאך צו נאהע, אלס דאס דיא אנגעהיג-ונג דעס פאבעלס וואפפע בעמערקט ווארדען ווערע. מא-טהילדע האטטע דעס קלייגען ווענפיער אללערליא שפיעל-צייג מישגעבראכט, אונד דאס בלאסטע קינד אינשלאפ אין ווענגס בעטטכען מיט אייגער ווייטען אומארמונג דאס פפערד-כען, דען נוטטע-באלל אונד בלי-וואלדאטען, וועלכע דיא נוטע מאטהילדע אוהם גגעבראכט. אסוואלד שאאוד מיט שטאלצער פיידע דאנעבען אונד מיינטע, דיא פיידע אינגס וואלכען קונדעס ווערע פיי ידען אנדערען אלס פיר פיילען מאטהילדע שאן צו פיעל דעס דאנקעס. דיאראטהע אבער שפרודעלטע נור זא הערפאר, וואס דיא אין לאנגען וואכען אונד מאנאטען דעס גגעדיגען פיילען צו זאגען זיך פאר-נאמטען האטטע.

„דיא עדדע דאס אידע פלאנע-נייטטער אייטגעאנדס ווידער מיך! דיא נאטטס-קינדע אבער קענגען קיינע פיכטס הערען, אידר הונדע! דיא, הייליגע נאטטס, בעשטעט מיך דאר!“ —

מאטהילדע שטאנד ווא פערשטיינדס אין דעם אייס-וחר. דא פלאג שאן דער צווייטע שטען גגעגען דיא מיטע דעס הויזעס, אין דרייטטער אונד פיערטער פאלנטע, שאן קלייטטען דיא שטיבען, אין שטען טראט דאס פעטטער-קיינען, אונד דיא נאלאס-שפלייטטער פלאגען ווייס אומהער.

דא פאטטע זיך מאטהילדע אונד זאגטע מיט נידע-דער האטטס:

„מאגען דיא דאס קינד אין דיא הונטערשטע ב י י ד ע! לאטטען דיא מיך דיער אללין; דיא לייטע גלי-בען, איך ווייא אים גגעפאהר, איך ווערדע מיך בייס פ ע נ ס ט ע ר צייגען!“

דאראטהע אילטע ווייגגער אונד שרייגגער מיט דעם קינדע הונדס, אסוואלד אבער שיטטס מיט האך ערהאבע-נעס קאפפע דעס מערכען פאראן, דאס זיך ווחיל דעס פענס-טער גגעריטטע.

איף דער שטראסע — עס וואר קיים איינע מינוטע פערגגאנגען, ווידדעס דער הופע דאס הויז ערריינס האטטע — ליפפען פאן אללען ווייטען גגיינגיגע הערבייא. דאך גגי-דיא פיינדע שטראפפס אונד דיא יאהרען ארבייטער בע-טהיליגטען זיך אן דעם קראוואלל. שטראפפ ליעף מיטטען אונטער דען לייטען הין אונד הער — אונד ריעף באלד דעם, באלד יענעס איינגיג וואכטע צו.

(פאטטעטונג פאלגט.)

איינציג אונד אללין דעסהאלב, ווייל זיא נאך אימ־מער דער יידישען קאנפעססיאן אנגעהאריג. אינ־דעססען שיינט אונס, דאס הערר ווילאי זיך דער פערשפראכען האט. ער זאגטע נעמליך, דאס איין אינטערשיעד צווישען דען קאנפעססיאנען היטצו־טאג נור נאך אין דער טירקייא בעשטעהיג; — דאס איזט ניכט גאנץ ריכטיג. עבען אין דער טירקייא פאנדען דיא יודען בעקאנגנטליך איך צור צייט פרינדליכע איפנאהמע אונד שטיץ, אלס זיא אין דען בריסטליכען שטאאטען דען שיטערדיפען בעשטיגען מיסטען אדער ערבארמנגסלאז וועג־נעאגט וואורדען. הערר ווילקאי העטטע לע־בער זאגען זאללען: דער אינטערשיעד צווישען דען קאנפעססיאנען בעשטעהט היטצו נור נאך אין רוס־לאנד, אין רומעניען אונד דערגלייכען בארבארישען שטאאטען, מיט וועלכען דאס פרייהיטליכע אינ־גאנרן ניממער האנד אין האנד געהען דארף!

* (דער אינגארישע ריכס־טאג) האט זיינע דורך דיא אפטער־פיערטאגע אינטערבראכענען זיטצונגען ווייטער איפגענאמ־מען. דען גגענשטאנד דער פערהandלונגען בול־דעט נאך איממער דאס „געווערבע־געזעטץ". איינע לעבהאפטערע דעבאטטע ענטשפאנן זיך איבער איינען אנטראג דאגיעל אראנים, דער דא ווייטשט: „דאס געזעטץ מאנג דיא שטרענגע אינהאלטונג דער זאנגטאגס־רוהע איפשפרעכען!" — אלבערט אפפאנ׳ נאהם דאס ווארט פיר דיעזען אנ־טראג, בעמערקטע יעדאך, דאס אין גראסען פאבר־מען אונד אין דאמפפ־מולען דיא זאנגטאגס־רוהע ניכט איפפיהרבאר זיא. דא דיעזע קאמטשפעל־גען אינטערהמונגען הייעזיהר צו גרינדע גרהען מיסטען. — מיניסטער־פרעזידענט טיסא בעמערקטע: „מאן קאנן דאך ניכט זאגען, דאס איך דיא איזענ־באהנען, דיא דאמפפ־שיففען, דאס פאפפס־ אונד דאס פלעגעראפען־אמט דיא זאנגטאגס־רוהע אינהאל־טען זאללען, דא דיעס יא דען גאנצען פערקעהר שטארען וורדע. איין גגזעטץ קאנן קיינען אינטער־שיעד מאכען צווישען דען פערשיעדענען ארבייטערן, ווענן מאן אללא דען פאפפס־בעאמטען דיא זאנגטאג־רוהע ניכט פארשריבען קאנן, זא דארף מאן זיא איך דען האנדווערקערן ניכט אנבעפעהלען!" — דער אנטראג ארגאנים וואורדע דענען איך אבגע־לעהנט. טראצדעם מאכטע דעססען יעדע, דיא ער בייא דיעזער גגלעגענהייט צו גגסטען דער אר־בייטער געדאלטען, מיטפען אינדרוק. הערר אייאנ־זאנטע גגמליך אונטער אנדערם: „דיא גגפפעהרלי־כען לעהרען דער אנארכיסטען, וועלכע דיא יעלי־נאן אונד דיא פאטערלאנדס־ליעבע פערשפאטטען, האבען לידער איך אונטער אונזערען ארבייטערן בעריטס פערבריטטע, ווייל דיא

הערען ליבט ענטשטעהענדען געפאהרען ניכט אונטערשטעצען. דיא ארבייטער וועדען יא טאג־טעגליך גגגען דיא פאבריקס־בעזיטצער אונד אללע ריכען לייטע פערהעטצט. מיט שטראפפען אللין וועדען ווייר וועגגן איס־ריכטען. ווייר מיסען פעלד־מערה דיא ארבייטער ניכט פערנאכלעסיגען, אאנ־דערן אוידע גגרעבטען ווינשע צו פרييפ־לען זוכען. נור זא ווייר מאן דעם דראהענדען אי־בעל פאבריגגן קאننגن. איגגרייטס מיס דיא שולץ, דיא מוركע אונד בעזאנדערס דיא טאגגס־פרעססע (דיא צייטונגען) דיא ארבייטער איפקלערען, דאמט זיא זיך ניכט פאן איגגען איגפערבעססערליכען ווייהלערן פערלייטען לאססען. אנדערזייטס מיס־מען אבער דער שמאאט, דיא פאבריקס־אינהאבער אונד דיא פרעס־גגעמיגדען פיר איגגע בעססער־גגע־שטאלטונג דער לאגגע דער ארבייטער זאגגע־ראגגען, זא בעשטיממט דאס גגיץ גגעווערבע־גגעזעטץ דיא צאהל דער ארבייטס־שטנדען פיר דיא ר ע ר. דאסזעלבע מיס אבער איך פיר דיא ער־יאכסענען ארבייטער גגעשעהען, דאמט זיא פאן דען ארבייטס־געבערן ניכט שלראוויש בעהאנדעלט וועדען קאننגן. איבערדעם מיס עטוואס פיר דיא פאמיליען זאלכער ארבייטער גגעשעהען, דיא ביא דער ארבייט פערהننגלקט וואורדען, עס מיססען בזللגגע ארבייטער־וואהننגننגن הערגגעשטעللט ווער־דען אי ז ווי. איך דאדורך קאننטע זיך דיא רעגגע־רننگ איין גראפפס פרييגגעننست פערבريטען, ווענן זיא זיך דער גגרינדונג פאן ארבייטער־אונטער־שטططننگس־קاسسن בעטהיليגען וואللטע. נור איין דיעזעס פאللע קאننטען ווייר האففען, דאס דיא גגעפפעהللرلين אנארכיסטען אומטررעבע איין ערגע־ערמטען וועדען, דענען דאמט, ווא דיא ארבייטער קיننען גגרינדע צור קللאגגע האבען, פיننדען דיא אנאר־כיסטען אللין אللער קיין געהאר! (אللגגעמגגער בי־فאלל פאן אللען זייטען. אننדעס איזט עס פאللי־פיג בيم בللאפפען بيפאלל געבللעבען. אראנ׳ האט א אممער ועדר גטע אונד ועדר עדللע פللننگ, דיא אבער, דא ער מטגللער דער אייסערסט־ליننگען איזט, פאפ ריכטאגגע נגע פערווערקللיכט וועדען!)

* (אججפפער דעס אننטططننگس־קעممططننگس.) ווייר האבען דעممאל צו־פللننگ ניכט פאן איننגم גאר טررررننگען אففער דעס אننططننگس־קעممططننگس צו בערريכטען. עס האנדעللט זיך גגאننز אننגففאר בللאפ דאריס, דאס דער ביזהעريننگ דעפططررטע דעס 6־טען בעצירקעס פאן בודא־פעסט, נגמליך דער אننגننגننططننگ טהע־רעننگ־ططننططننگ נيכט מעהر אלס קאننررططאט אففع־גططططننططننگ ווייר, ווייל ער איס פערططאבططننگ דעס אننططننگس־קעممططننگس ططططننططننگ; פרييللך האט דער דע־פططططننططننگ הערר בططننططننگ זיך ننططننگ אننططننگ ווילל דורכאיننאנדער אففططططننططننگ, אففططننگ דיא דططننططننگ, אففططننگ אننططننگ דיא ططططننططننگ, אففططننگ דיא ططططننططننگ אننططننگ אففططننگ דططننططننگ אننططننگ אففططننگ אننططننگ אففططننگ אننططننگ אفف